

معلومات در مورد عوامل بیماری‌زا در انسان - واکسن محافظت می‌کند!

بیماری سرخکان چیست؟

بیماری سرخکان توسط ویروس سرخکان پدید می‌آید و بسیار مسری است. بیماری سرخکان، مرض بی‌خطری نیست، زیرا می‌تواند باعث عارضه‌های جدی شود. به خصوص کودکان در سال اول و دوم زنده‌گی خود در معرض خطر هستند. تقریباً نیمی از موارد ابتلا در بزرگسالان رخ می‌دهد. بر اساس تیوری‌های طبی می‌توان گفت که با واکسن (واکسیناسیون) امکان ریشه‌کن کردن بیماری سرخکان در سراسر جهان وجود دارد. گام اول برای محدود کردن و کاهش قابل ملاحظه‌ی انتقال بیماری سرخکان (محو کردن آن) عبارت از محافظت همگی مردم آلمان در برابر این بیماری است.

بیماری سرخکان چگونه منتقل می‌شود؟

انتقال از انسان به انسان
ویروس‌های بیماری سرخکان می‌توانند از طریق تماس با ترشحات بینی یا گلوئی فرد مبتلا منتقل شوند. اغلب انتقال این بیماری عفونتی از طریق استنشاق و تنفس کردن قطره‌های بسیار کوچکی که توسط فرد بیمار در هنگام سرفه، عطسه یا صحبت کردن در هوا منتشر می‌شوند، انجام می‌گردد. انتقال این بیماری بدون تماس مستقیم نیز ممکن است. به طور مثال حضور یافتن در فضاهای سر بسته‌ی که پیش از آن بیماران در آن جا حضور داشته‌اند، می‌تواند منجر به سرایت بیماری شود.

بیماران چه علائمی دارند؟

بیماری سرخکان در آغاز با علائم غیر اختصاصی مانند تب، سرفه و آبریزش بینی، التهاب غشای داخلی چشم و لکه‌های سفیدگونه که شبیه آهک هستند در روی مخاط دهان شروع می‌شود. چند روز بعد، جوش‌های پوستی با لکه‌های قهوه‌ی و گلابی‌رنگ ظاهر می‌شوند. این جوش‌های پوستی ابتدا در صورت و پشت گوش‌ها پدیدار می‌شوند و سپس در تمام بدن گسترش پیدا می‌کنند و معمولاً برای مدت ۴ تا ۷ روز باقی می‌مانند. با بهبودی بیماری، ممکن است پوست حالت خراشیده و پوسته‌پوسته‌شده پیدا کند.
شایع‌ترین عوارض بیماری سرخکان عبارتند از عفونت گوش میانی، اسهال و عفونت شش‌ها. یکی از عوارض بسیار جدی سرخکان، التهاب مغزی است. این عارضه تقریباً در یک نفر از ۱۰۰۰ مورد سرخکان در ۴ تا ۷ روز پس از ظاهر شدن جوش‌های پوستی رخ می‌دهد و در ۱۰ تا ۲۰ درصد از مبتلایان به این عارضه منجر به مرگ بیمار و در ۲۰ تا ۳۰ درصد نیز موجب عوارض جدی مانند معلولیت‌های ذهنی یا فلج می‌شوند.
یکی از عوارض نادر بیماری سرخکان، تبخال حاد مغزی (SSPE) است که چندین سال پس از ابتلا به این مریضی ظاهر می‌شود. تبخال حاد مغزی (SSPE) یک بیماری پیش‌رونده مغز و سیستم عصبی است و همیشه کشنده می‌باشد. کودکان زیر پنج سال مبتلا شده به بیماری سرخکان را در مقایسه با سایر گروه‌های سنی، خطر بیشتری برای ابتلا به SSPE تهدید می‌کند.
ابتلا به بیماری سرخکان ممکن است باعث ضعیف شدن سیستم ایمنی بدن برای یک سال و حتی بیشتر و در نتیجه بالا رفتن خطر ابتلا به عفونت‌های دیگر شود.

بیماری چه زمانی بروز می‌کند و مدت مسری بودن آن چقدر است؟

اولین علائم بیماری سرخکان بین ۷ تا ۲۱ روز پس از آلودگی به ویروس ظاهر می‌شوند. به طور اوسط ۱۴ تا ۱۷ روز تا ظاهر شدن جوش‌های پوستی طول می‌کشد. افراد مبتلا از ۴ روز قبل از ظاهر شدن جوش‌های پوستی تا ۴ روز پس از آن ناقل بیماری هستند. بیشترین خطر انتقال عفونت در زمان قبل از ظاهر شدن جوش‌ها وجود دارد. کسانی که بیماری سرخکان را پشت سر گذاشته‌اند، برای تمام عمر در برابر ابتلای دوباره به آن مصئون می‌شوند.

چه کسانی در معرض خطر بیشتر ابتلا به بیماری قرار دارند؟

هر کسی که به صورت کامل واکسن نشده یا به بیماری سرخکان مبتلا نگردیده باشد، می‌تواند به این بیماری مبتلا پیدا کند. نوزادان و سایر اشخاصی که «هنوز» مجاز به واکسن شدن نیستند، برای ایمن ماندن از بیماری نیازمند واکسن شدن اطرافیان خود هستند تا نوعی حفاظت عمومی اجتماعی در مقابل این مرض به وجود بیاید. در کودکان زیر پنج سال و افراد بالای ۲۰ سال، عوارض جدی‌تری نسبت به سایر گروه‌های سنی رخ می‌دهد. علاوه بر این، عوارض جانبی در افرادی با ضعف سیستم ایمنی مادرزادی یا اکتسابی بیشتر مشاهده می‌شود. زنان حامله نیز در مقایسه با زنان غیر باردار، در صورت ابتلا به بیماری سرخکان با خطر بیشتر عوارض جانبی روبرو می‌شوند.

در صورت مبتلا شدن به بیماری چه نکاتی را باید رعایت کنیم؟

- قبل از مراجعه به داکتر، به معاینه‌خانه‌ی او تلفونی از احتمال ابتلای خود به بیماری سرخکان اطلاع دهید تا تیم کارکنان معاینه‌خانه بتواند تدابیر حفاظتی لازم را اتخاذ کند.
- درمانی که علت بیماری سرخکان را از بین ببرد، وجود ندارد. اما علائم بیماری مانند تب را می‌توان تسکین داد.
- آنتی‌بیوتیک‌ها کمکی برای مقابله با بیماری سرخکان نمی‌کنند، زیرا بر ویروس‌ها اثر ندارند. با این حال ممکن است در صورت بروز عوارض باکتریایی، از آنتی‌بیوتیک استفاده شود.
- بیماران باید در خانه بمانند و از تماس با افرادی که هنوز در برابر بیماری سرخکان (از طریق واکسیناسیون کامل یا ابتلای قبلی) محافظت نشده‌اند، تا زمانی که داکتر تأیید کند که دیگر خطر انتشار ویروس وجود ندارد، پرهیز کنند.
- اشخاصی که مشکوک به مصاب شدن به بیماری سرخکان هستند نیز باید تا زمان نفی قطعی احتمال بیماری از سوی اداره صحت عامه محل و یا نظر داکتر از تماس با دیگران خودداری کنند.

- ◀ قوانین مربوط به محافظت در مقابل بیماری‌های مسری در مورد بیماری سرخان قابل اجرا است. بر این اساس کودکان و بزرگسالانی که به بیماری سرخان مبتلا شده‌اند یا مشکوک به مصاب بودن به آن هستند، نباید در مؤسسه‌های عمومی مانند مدارس و کودکانستان‌ها حضور یابند یا در آنجا کار کنند. این قاعده در مورد افراد ساکن در یک خانه با فرد مبتلا یا مشکوک به ابتلا به بیماری سرخان نیز صدق می‌کند. اداره صحت عامه شما را درباره موارد استثنایی اطلاع‌دهی می‌کند. افراد شامل این وضعیت، باید مؤسسه عمومی را از بیماری خود مطلع کنند.
- ◀ تصمیم در مورد زمان بازگشت به فعالیت‌های روزمره یا حضور دوباره در مؤسسات عمومی توسط داکتر معالج یا اداره صحت عامه مربوطه گرفته می‌شود. معمولاً بازگشت بیماران زودتر از روز پنجم پس از ظاهر شدن جوش‌های پوستی مجاز نیست.

واکسیناسیون

کمیسیون دائمی واکسیناسیون (STIKO) توصیه می‌کند که واکسن مقابله با سرخان باید انجام شود. برای این منظور، واکسن‌های MMR که در برابر بیماری‌های اوریون و سرخچه نیز محافظت می‌کنند و همچنین واکسن‌های MMRV که علاوه بر حاوی عنصری برای مقابله با بیماری چیچک (آبله مرغان) هستند، در دسترس است.

◀ برای کودکان واکسن دو مرحله‌ای توصیه می‌شود: مرحله اول واکسن باید در ۱۱ ماهگی و واکسن دوم باید در ۵۱ ماهگی و حداقل ۴ هفته پس از واکسیناسیون اول تزریق شود. برای سهولت بیشتر اولین واکسن MMR می‌تواند در ۹ ماهگی در چارچوب «معاینه تشخیص زودهنگام» (6U) انجام شود. در صورتی که قرار باشد یک کودک در سن پایین‌تر از ۱۱ ماهگی در یک مؤسسه اجتماعی پذیرفته شود، می‌توان اولین واکسن MMR را در ۹ ماهگی تزریق کرد.

◀ کودکان و نوجوانان واکسن نشده باید در اسرع وقت دو دوز واکسن با فاصله‌ی حداقل ۴ هفته در بین نوبت اول و دوم، دریافت کنند. برای بزرگسالان متولدشده پس از سال ۱۹۷۰، در صورتی که در کودکی واکسن نشده باشند یا فقط یک نوبت واکسن دریافت کرده باشند، به شکل استاندارد یک دوز واکسن توصیه می‌شود. این موضوع در مورد کسانی که وضعیت واکسیناسیون نامشخصی دارند نیز صدق می‌کند. برای افراد متولدشده پس از ۱۹۷۰ که در عرصه‌های خاصی مثل مؤسسه‌های عمومی، مراکز طبی، مراکز مراقبتی و مراکز اسکان عمومی مانند مجتمع‌های پناهجویان مشغول به کار هستند و همچنین برای کارکنان نهادهای تخصصی-حرفه‌ای و دانشگاه‌ها دو دوز واکسن توصیه می‌شود.

افرادی که با بیمار مبتلا به سرخان تماس داشته‌اند و مصونیت قبلی ندارند باید در صورت امکان در جریان ۳ روز به اصطلاح واکسیناسیون قرنطینه‌ی دریافت کنند. در این صورت ممکن است که از مصاب شدن به بیماری جلوگیری و یا از شدت ابتلا به آن کاسته شود. برای افراد تماس‌داشته با بیماران که نمی‌توانند واکسن MMR دریافت کنند (مثلاً نوزادان زیر ۶ ماه و زنان باردار)، ممکن است استفاده از آنتی‌بادی‌ها (ایمون‌گلوبولین‌ها) در نظر گرفته شود.

بر اساس قوانین مربوط به محافظت در برابر بیماری سرخان، والدین باید ثابت کنند که فرزندان خردسال آن‌ها در سن یک سال پیش از ورود به مؤسسات اجتماعی مانند کودکانستان و مکتب، دوره کامل واکسن سرخان را دریافت کرده‌اند و یا بر اساس گواهی داکتر در برابر این بیماری مصونیت دارند. مصونیت کافی در برابر بیماری سرخان با دریافت حداقل یک واکسن در پایان سال اول زنده‌گی و دو واکسن در پایان سال دوم زنده‌گی به دست می‌آید. تعیین مصونیت در برابر بیماری سرخان می‌تواند از طریق آزمایش خون (یعنی تعیین تیترا) انجام شود. این مقررات در مورد افرادی که چهارهفته از مراقبت آن‌ها در پرورشگاه‌های کودکان و یا حضورشان در اقامتگاه پناهجویان می‌گذرد، نیز اعمال می‌شود. آن عده از کارکنان مؤسسه‌ها و مجتمع‌های عمومی و همچنین نهادهای طبی و صحتی که پس از سال ۱۹۷۰ به دنیا آمده‌اند نیز باید ثابت کنند که دو دوز واکسن سرخان را دریافت کرده‌اند و یا در برابر این بیماری مصون هستند.

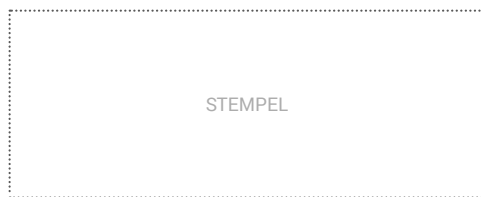
چگونه می‌توانم از خود
محافظت کنم؟در کجا می‌توانم معلومات به
دست آورم؟

اداره صحت عامه محلی شما برای مشاوره‌های بیشتر در خدمت است. با توجه به الزام گزارش‌دهی موارد ابتلا به سرخان، این اداره ضمن دسترسی به تازه‌ترین اطلاعات، تجربه‌های گسترده‌ای برای مقابله با این بیماری دارد.

برای دسترسی به اطلاعات بیشتر و (تخصصی) می‌توانید به سایت اینترنتی «انستیتوت رابرت گُخ» به این نشانی مراجعه کنید: (www.rki.de/masern).

اطلاعات بیشتر در مورد محافظت در برابر عفونت از طریق واکسن را از سایت اینترنتی مرکز فدرالی برای آگاهی‌دهی‌های صحتی دریافت کنید: (www.impfen-info.de).

اطلاعات پیرامون قانون محافظت در برابر بیماری سرخان را در این سایت اینترنتی به دست آورید: (www.masernschutz.de).

STEMPEL

اطلاعات ناشر:
مرکز فدرالی برای آگاهی‌دهی‌های صحتی، شهر گُخ.
تمام حقوق محفوظ است.

تهیه شده با همکاری انجمن فدرالی پزشکان خدمات صحتی عمومی و در هماهنگی با مؤسسه روبرت گُخ.
این اطلاعیه شهروندی به صورت رایگان در وبسایت (www.infektionsschutz.de) برای داوطلب موجود است.

